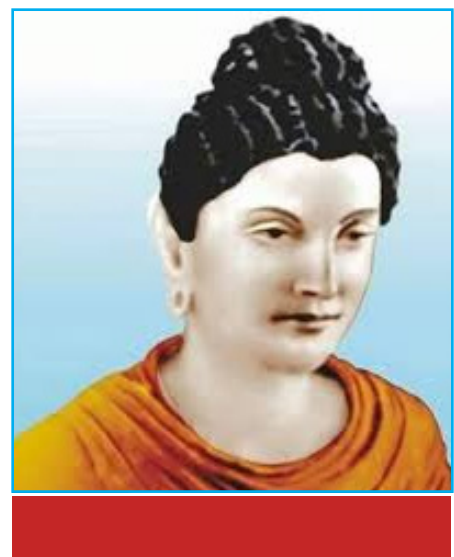

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

ਪਟਿਆਲਾ

PATIALA

On line paper

19 ਸਤੰਬਰ 2025 ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਪੰਜਵਾਂ ਸਾਲ

w.e.f. 15 August 2022

ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773)

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਆਨੰਦ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੋਆ ਅਤੇ ਸਿੱਕਮ ਲਈ ਖਾਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ (ਯੂਟੀਜ਼) ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਆਨੰਦ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1909 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਨੋਟੀਫਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਸਟਿਸ ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਨੇ 2012 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ, ਤਾਂ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹੂਲਤ ਤੱਕ ਅਸਮਾਨ ਪਹੁੰਚ ਹੈ।

ਜਸਟਿਸ ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਬੈਂਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਵਿਰਾਸਤ, ਬੀਮਾ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।”

ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੱਕ ਅਸਮਾਨ ਪਹੁੰਚ “ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਅਸਮਾਨ ਨਤੀਜੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ” ਅਤੇ “ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ”। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। “ਹਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਜਿਸਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ,

ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇਗਾ। ਨਿਯਮ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ,” ਇਸਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਅੰਤਰਿਮ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ “ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ” ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ “ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਅੰਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ”। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਨੇ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ-ਪੱਧਰ ਦੇ ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਾਲਮੇਲ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਸਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ‘ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੋਆ ਅਤੇ ਸਿੱਕਮ ਲਈ ਖਾਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਵਿਆਹ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। “ਧਾਰਾ 6(5) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਧੂ ਜਾਂ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ,” ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (IANS)

ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਵੱਲ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ: ਰਵੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਧਰੁਵ ਰਾਠੀ, ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ਲਾਂਡਰੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮੀਡੀਆ ਹਾਊਸਾਂ ਨੂੰ ਅਡਾਨੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੀਡੀਓ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਕਹਾਣੀ ਜਾਣੋ।

ਅਡਾਨੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ; ਰਵੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਧਰੁਵ ਰਾਠੀ, ਨਿਊਜ਼ਲਾਂਡਰੀ, ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਮੀਡੀਆ ਹਾਊਸਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰਾਲੇ (MIB) ਨੇ ਕਈ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਮੀਡੀਆ ਹਾਊਸਾਂ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਅਡਾਨੀ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (AEL) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਵੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਧਰੁਵ ਰਾਠੀ, ਨਿਊਜ਼ਲਾਂਡਰੀ, ਦ ਵਾਇਰ, ਐਚਡਬਲਯੂ ਨਿਊਜ਼ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਬੈਨਰਜੀ ਦੀ ਦ ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ 138 ਯੂਟਿਊਬ ਲਿੰਕ ਅਤੇ 83 ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਨਿਊਜ਼ਲਾਂਡਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਤੋਂ 42 ਵੀਡੀਓ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੀਡੀਆ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ 6 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਿੰਕ ਨਹੀਂ ਹਟਾਏ।

ਕਿਹੜੇ ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਪੋਸਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?

ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਵਿਅੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਨਿਊਜ਼ਲਾਂਡਰੀ ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਡਾਨੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਖ਼ਬਰ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਕ੍ਰੀਨਸ਼ੋਟ ਸੀ। ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਕੁਨਾਲ ਕਾਮਰਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਬਾਰੇ ਮਜ਼ਾਕ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ, ਕਾਮਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਮੈਂ ਪੋਸਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਡਾਨੀ ਸਾਡਾ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਵਿਅੰਗ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਰਕਾਰ ਇਸਨੂੰ ਗਲਤ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।”

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟੀਵੀ ਨੂਇਸੈਂਸ ਦੇ ਐਪੀਸੋਡ, ਇੱਕ

ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਵੀਡੀਓ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੈਨਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕਾਂ, ਪ੍ਰਣਯ ਅਤੇ ਰਾਧਿਕਾ ਰਾਏ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਕਿਵੇਂ ਅਡਾਨੀ ਦੁਆਰਾ NDTV ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਧਾਰਾਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ਲਾਂਡਰੀ ਦੇ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਪੋਡਕਾਸਟ NL Hafta, NL Charcha, ਅਤੇ NL Commentary ਦੇ ਐਪੀਸੋਡ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੁਲ ਚੌਰਸੀਆ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੀਡੀਓ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅਡਾਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ NCP ਨੇਤਾਵਾਂ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਪਵਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੌਤਮ ਅਡਾਨੀ ਨੇ 2019 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਦ ਨਿਊਜ਼ ਮਿੰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੀਡੀਓ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਊਜ਼ਲਾਂਡਰੀ ਦੇ ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ‘ਤੇ ਹੋਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਊਥ ਸੈਂਟਰਲ ਅਤੇ ਲੈਟ ਮੀ ਐਕਸਪਲੇਇਨ ਦੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਐਪੀਸੋਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ

16 ਸਤੰਬਰ, 2025 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, “ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ 36 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਬਾਕੀ ਖਬਰ ਅਗਲੇ ਸਫ਼ੇ ਤੇ

ਡੀਈਓ ਸੈਕੰਡਰੀ ਡਾ.ਗਿੰਨੀ ਦੁੱਗਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 18 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮੁਹਾਲੀ ਮਿਤੀ 17 ਸਤੰਬਰ () ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਸੈਕਟਰ 6 ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਰੋਜ਼ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਡੀਈਓ ਸੈਕੰਡਰੀ ਡਾ.ਗਿੰਨੀ ਦੁੱਗਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੀਈਓ ਸੈਕੰਡਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੰਡੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵੋਤਮ ਖੇਡ ਲਈ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ

ਅਗਲੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਸੁਭਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾ.ਇੰਦੂ ਬਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕੇਂਦਰ ਸੁਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ

ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਮਰ ਵਰਗ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਡ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ 135 ਦੇ ਲੱਗਭਗ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਰੋਜ਼ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ

ਰੋਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਊਟੀ ਸਟਾਫ਼ ਵਿੱਚ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸੈਕਟਰੀ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ,ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ , ਮ ਨ ਕ ਰ ਨ ਸਿੰਘ , ਸ਼ਿ ਵ ਮ ਕਾ ਕ ਝੀ ਆ , ਸ ਯ ਮ ਬਾ ਗ ਲਾ , ਹ ਰ ਪ੍ਰੀ ਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਇਕਜੇਤ ਸਿੰਘ,ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ,ਰਾਜਵੀਰ ਕੌਰ,ਸਤਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਪੀਟੀਆਈ ਅਧਿਆਪਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ “ਗੱਲ ਰੱਬ ਲੱਗਦੀ ਜਿਹੀ ਕੀਤੀ ਏ” ਰਿਲੀਜ਼

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 18 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨੌਜਵਾਨ ਲੇਖਿਕਾ ਨਿਜਾਤ ਕੌਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵੱਲ ਇਕ ਨਵਾਂ ਕਦਮ।ਬਠਿੰਡਾ, 18 ਸਤੰਬਰ 2025 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਲੇਖਿਕਾ ਨਿਜਾਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ “ਗੱਲ ਰੱਬ ਲੱਗਦੀ ਜਿਹੀ ਕੀਤੀ ਏ”ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਮੰਚ ਜਾਂ ਸ਼ੋਸ਼ੇ ਦੇ ਬਜਾਏ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਇਸ ਨਵੀਂ ਲਿਖਤ

ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ‘ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਨਿਜਾਤ ਕੌਰ ਨੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਿਖਤ ਦੀ ਅਸਲੀ ਕਦਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦੀ

ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਮੈਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਸ਼ਬਦ ਅਧੂਰੇ ਹਨ।” ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਸੰਕਲਨ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ

ਹੈ। ਪਿਆਰ, ਦਰਦ, ਵਿਛੋੜਾ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਅਹਿਸਾਸ – ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪੰਨੇ-ਪੰਨੇ ‘ਤੇ ਰੂਪ ਧਾਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਸਾਹਿਤਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਗੀ ਭਰਿਆ ਹਵਾ ਦਾ ਝੌਂਕਾ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਿਜਾਤ ਕੌਰ ਵਰਗੇ ਨੌਜਵਾਨ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਕਿਤਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: 919780003550

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਨਫਰਤੀ ਅੱਗ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੱਦਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 18 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਅੱਜ ਸਥਾਨਕ ਬਾਰਾਦਰੀ ਬਾਗ ਵਿਚ ਜਿਲੇ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਕੁੱਝ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸਿਰਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਨਾਮ ਪਰਵਾਸੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤੀ ਤਾਕਤਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਬਾਲਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਤਲ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਫਰਤ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਬਾਲਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਹਿਰ ਉਗਲਣਾ ਆਪਣਾ ਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਪੂਰੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਮਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਕੰਡੇ ਬੀਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਰੂਰ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਬਦਲੇ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਸ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ।ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਵਾਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਘੱਟ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਧ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਲੋਕ ਪਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਵੱਧ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਹਾਰ, ਯੂ.ਪੀ.,ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੜੀਸਾ ਆਦਿ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਵਲ ਪਰਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਪਰਵਾਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ,ਇਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਨਅਤੀ ਖੇਤਰ,ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ, ਉਸਾਰੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵੀ ਵੱਡਾ

ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ।ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲੱਗਝੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਰੂਹ ਨਾਲ ਇਕਮਿਕ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਹੂ ਵਿੱਚ ਰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਿੱਜ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਲੋਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ,ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣ,ਵੋਟਾਂ ਅਤੇ ਅਧਾਰ ਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਹੈ ਜੋ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ 23 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਮਾਰਚ ਕੱਢਣ ਦਾ

ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਾਰਚ ਬੱਸ ਐਂਡ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਚੱਲਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅਹਿਮ ਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘੇਗਾ।ਇਹ ਮਾਰਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਕੇਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਜ਼ਿਲਾ ਸਕੱਤਰ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਇਫਟੂ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੜੋਚ, ਸੂਬਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਕੱਤਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਰੀ,ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦਿਆਲ ਰੱਕੜ,ਪਰਵਾਸੀ ਮਜਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਨਿਰਾਲਾ, ਰੇਹੜੀ ਵਰਕਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਗੋਪਾਲ ਚੌਹਾਨ, ਮੁਕੇਸ਼ ਝਾਅ,ਉਸਾਰੀ ਮਿਸਤਰੀ ਮਜਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨੰਦਨ ਕੁਮਾਰ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਰਕਾਰੀ ਏਡਿਡ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਏਡਿਡ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਸੰਕਟ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਤਨਖ਼ਾਹ ਅਨੁਦਾਨ ਜਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਧਿਆਪਕ ਭਾਰੀ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲੰਬਿਤ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 18 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਉਹਨਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜੋ:ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਬਹੁਜਨ ਅੰਦੋਲਨ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ, ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਕ-ਰਾਜਨੀਤਕ

“Equality and justice” Patiala 18 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਐਸ.ਡੀ. ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਏਡਿਡ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਏਡਿਡ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਸੰਕਟ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਤਨਖ਼ਾਹ ਅਨੁਦਾਨ ਜਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਧਿਆਪਕ ਭਾਰੀ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲੰਬਿਤ

ਤਨਖ਼ਾਹ ਅਨੁਦਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਂਕੜੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਅਧਿਆਪਕ ਘਰੇਲੂ ਖ਼ਰਚ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ।ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਏਡਿਡ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨਾਲ ਰਲੇਵਾਂ ਕੀਤਾ

ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੋਣ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਅਧਿਆਪਕ ਘਰੇਲੂ ਖ਼ਰਚ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ।ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਏਡਿਡ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨਾਲ ਰਲੇਵਾਂ ਕੀਤਾ

ਹੰਡਾ, ਅਰਚਨਾ ਵਾਲੀਆ, ਸੋਨਿਲਾ ਰਾਜਪੂਤ, ਰਜਨੀਸ਼ ਕੌਰ, ਸੁਨੀਲ ਦੱਤ, ਰਾਜੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਬ੍ਰਿਜ ਮਣੀ ਮਹੇਸ਼, ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਓਫਿਸ਼ੀ ਮੰਡਲ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਗ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਪੂਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਏਡਿਡ ਸਕੂਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਡੀਈਓ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਦਰਸ਼ਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਅਚਨਚੇਤ ਦੌਰਾ

ਮੁਹਾਲੀ
ਮਿਤੀ 18 ਸਤੰਬਰ
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੂਲ
ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ
ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ
ਅੱਜ ਡੀਈਓ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ
ਦਰਸ਼ਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ
ਦਾ ਅਚਨਚੇਤ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ
ਕਰਦਿਆਂ ਡਿਪਟੀ ਡੀਈਓ
ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਭਾਗ
ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ
ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ
ਲਈ ਬਲਾਕ ਮਾਜਰੀ ਦੇ
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ
ਪਲਹੇੜੀ ਅਤੇ ਰਾਣੀ ਮਾਜਰਾ
ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ
ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀਈਓ
ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ

ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ
ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ
ਪੀ ਐਮ ਸ਼੍ਰੀ ਪੋਸ਼ਣ ਤਹਿਤ
ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਖਾਣਾ, ਪਾਠ
ਪੁਸਤਕਾਂ, ਵਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਸਮੱਗਰੀ ਆਦਿ। ਇਸ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ
ਦੀ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ
ਘੋਖਣ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ

ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ
ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ
ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸਿੱਖਿਆ
ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ
ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ
ਉਣਤਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ
ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ
ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਭਾਰੀ ਬਾਰਸ਼
ਅਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ
ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਵੀ ਲਿਆ
ਤਾਂਕਿ ਸਕੂਲੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ
ਵੀ ਦਰੁਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਗਲੇ
ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ
ਵੱਖ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ
ਦੌਰਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਥਾਂ ਟੱਕਰ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਤਦੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਹਾਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ” - ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਗੁਰੀ

ਪੈਸਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਪਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਡੀ ਦੌਲਤ ਹਨ।

ਰਿਸ਼ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ
ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਦੌਲਤਾਂ ਹਨ।
ਪਰ ਅੱਜ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਮਹਾਨਗਰਾਂ
ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੌਲਤ ਹੌਲੇ-ਹੌਲੇ
ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ
ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਤਾ-
ਪੁੱਤਰ, ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਦੇਸਤ—ਹਰ
ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਨਫ਼ੇ-ਨੁਕਸਾਨ
ਦੀ ਸੋਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਿਤਾ-ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ: ਸਹਾਰਾ ਜਾਂ ਬੋਝ?

ਪਿਤਾ ਜੀਵਨ ਭਰ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਸਹਾਰਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਬੁੱਢਾਪੇ
ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹੀ ਪਿਤਾ ਕਈ ਵਾਰ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬੋਝ ਜਾਪਦਾ
ਹੈ।

ਕਈ ਪੁੱਤਰ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ
ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਕਈ ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਵੇਹਲੜ ਜਾਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

“ਜਦੋਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਥਾਂ ਟੱਕਰ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਤਦੋਂ ਮਨੁੱਖੀਤਾ
ਹਾਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।”

ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ: ਪਿਆਰ ਜਾਂ ਲਾਭ?

ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਪਵਿੱਤਰ ਬੰਧਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ
ਹੁਣ ਆਰਥਿਕ ਉਮੀਦਾਂ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਖੋਖਲਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ
ਹਨ।

ਡਿਵੋਰਸ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਵਧਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ।

ਦੋਸ਼-ਪ੍ਰਤੀਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਿਆਰ
ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

“ਜੇ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਫ਼ੇ-ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਤੱਕੜੀ ‘ਚ ਫਸ ਗਿਆ, ਤਾਂ
ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਛੋਟੀ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।”

ਦੇਸਤੀ: ਸਾਥ ਜਾਂ ਸੌਂਦਰ?

ਦੇਸਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖ-ਦੁੱਖ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਅਕਸਰ
“ਨੇਟਵਰਕਿੰਗ” ਜਾਂ “ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਫਾਇਦੇ” ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰਹਿ
ਗਈ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਰਵੇਖਣ:

60% ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਸਤੀ ਲਾਭ-
ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੈ।

ਕੇਵਲ 25% ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਸਤੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਭਾਵਨਾ
‘ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੈ।

ਕੇਸ-ਸਟਡੀਜ਼: ਹਕੀਕਤਾਂ ਦੀਆਂ ਝਲਕਾਂ

ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

65 ਸਾਲਾ ਰਿਟਾਇਰਡ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਨੇ Old Age
Home ‘ਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ
ਬੋਝ ਮੰਨਦਾ ਸੀ।

ਡਿਵੋਰਸ ਦਾ ਵਧਦਾ ਰੁਝਾਨ

ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ
ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ-ਤੇੜ੍ਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ 35% ਵਾਧਾ। ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ: ਪੈਸੇ
ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਈਆਂ।

ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਡਾਲਰ ਤਾਂ ਭੇਜਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਦੀ
ਗੱਲ-ਬਾਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਮਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ।”

ਮਹਾਨਗਰੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮਾਰ

ਮੁੰਬਈ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਬੈਂਗਲੂਰ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ—

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪੈਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ।

“ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ” ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਹੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ

ਮਿਆਦ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ
ਬਿਮਾਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

“ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ
ਦੇ ਸਕਦੇ।”

ਇਹ ਉਦਾਹਰਨ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਅਸਲ
ਤਾਕਤ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸਾਂਝਾ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ।

ਹੱਲ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ

ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੰਚਾਰ – ਪਤੀ-ਪਤਨੀ, ਮਾਪੇ-ਬੱਚੇ, ਦੇਸਤ

ਸਾਂਝੇ ਸਮਾਜਕ ਕਾਰਜ – ਮਿਲਾਪ ਵਧਾਉਣੇ ਹਨ

ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ

ਮਹਾਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਰਿਸ਼ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਸਲ ਦੌਲਤ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਨਫ਼ੇ-ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਤੇਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਮਾਜ
ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਆਪਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੁੰਜੀ ਗੁਆ ਬੈਠੇਗੀ।

ਪੈਸਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਪਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਡੀ
ਦੌਲਤ ਹਨ।

ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ‘ਤੇ ਹੋਏ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ‘ਮੰਗ ਪੱਤਰ,

25 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਸਾਂਝੇ ਧਰਨੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਕਰਨਗੇ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ: ,,, ਡੀ.ਟੀ.ਐੱਫ.

ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ
ਦੇ ਆਗੂ ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ
‘ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਸਕੂਲ
ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਹਿਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ
ਭੂ-ਮਾਫ਼ੀਆ ਵਜੋਂ ਸਰਗਰਮ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗੰਭੀਰ
ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ
ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤਣ ‘ਤੇ
ਵੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾ ਮਿਲਣ ਅਤੇ
ਸੰਗਰੂਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸਿਆਸੀ
ਇਸ਼ਾਰੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ
ਪੁਸ਼ਤ ਪਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦੇ ਰੋਸ
ਵਜੋਂ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼
ਫ਼ਰੰਟ ਮਾਨਸਾ (ਡੀ.ਟੀ.ਐੱਫ.)
ਵੱਲੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮੋਲਕ
ਡੇਲੁਆਣਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ
ਡੀਈਓ ਸੈਕੰਡਰੀ ਮਾਨਸਾ
ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ
‘ਮੰਗ ਪੱਤਰ’ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।
ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ
ਵੱਲੋਂ 25 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕਿਰਤੀ
ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਡੀ.ਟੀ.
ਐੱਫ. ਵੱਲੋਂ ਭਰਾਤਰੀ ਕਿਸਾਨ
ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ
ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਦਫ਼ਤਰ ਸੰਗਰੂਰ

ਵਿਖੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਧਰਨੇ ‘ਚ
ਜਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ
ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਮੀਨੀ ਪੱਧਰ
‘ਤੇ ਲਾਮਬੰਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ
ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

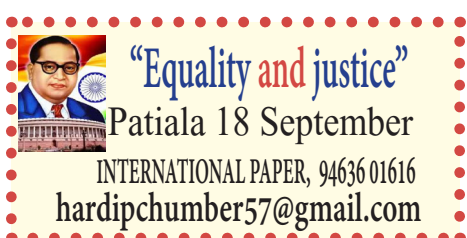
ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ
ਕਰਦਿਆਂ ਅਮੋਲਕ ਡੇਲੁਆਣਾ
ਤੇ ਹੰਸਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ
ਕਿ ਮਾ. ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ‘ਤੇ ਹੋਏ
ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀਆਂ ਦੋਨੋਂ ਲੱਤਾਂ ਤੇ ਖੱਬੀ ਬਾਂਹ
ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਝੁਰੀ ਤਗ੍ਰਾਂ ਤੇੜ
ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਿਸ
ਉਪਰੰਤ ਲਹਿਰਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ
ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਧਾਰਾ
109 ਬੀ.ਐੱਨ.ਐੱਸ. ਸਮੇਤ
ਬਾਕੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਹਿਤ ਲਹਿਰਾ
ਥਾਣਾ (ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ) ਵਿਖੇ
ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,
ਪ੍ਰੰਤੂ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ੀ

ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਬਣਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਵਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ
ਪੱਖਪਾਤੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਜਾ
ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ
ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ
ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ
ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ
ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਧਰ ਦੂਜੇ
ਪਾਸੇ ਮੁੱਖ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ
ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ
ਕਿ ਉਹ ਮਾ. ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਨੂੰ
ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰੇਆਮ
ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ
ਸਭ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡੀ.ਟੀ.ਐੱਫ.
ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਮੰਗ
ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਾ. ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ‘ਤੇ
ਹੋਏ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰਹਿੰਦੇ
ਮੁੱਖ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ
ਜਾਵੇ। ਸੰਗਰੂਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸ
ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਗੰਭੀਰਤਾ

ਨਾਲ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ
ਨੂੰ ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ ਤੇ ਬਾਕੀ
ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਦੀ ਸਜ਼ਾ
ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ
ਜਾਵੇ। ਮਾ. ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ
ਸਵੈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਪਲਾਈ
ਕੀਤੇ ਆਰਮ ਲਾਈਸੈਂਸ ਦੇ
ਕੇਸ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ
ਕੇ ਲਾਈਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ
ਜਾਵੇ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚੇਤਵਾਨੀ
ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾ ਮਿਲਣ ‘ਤੇ ਡੀ.ਟੀ.
ਐੱਫ. ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ
ਯੂਨੀਅਨ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
25 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ
ਸੂਬਾਈ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤੀ
ਵਤੀਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਰੋਸ ਦਾ
ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ
ਮੌਕੇ ਸਰਵ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੀਰ
ਭੰਮਾ, ਗੁਰਦਾਸ ਗੁਰਨੇ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ
ਬੀਰੋਕੇ, ਸੁਖਵੀਰ ਬੱਬੀ, ਮਨਮੋਹਨ
ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਨ
ਬੋਹਾ, ਗੁਰਜੀਤ ਜੀਤੀ, ਸੁਖਜੀਤ
ਹੀਰੇਵਾਲਾ, ਕੁਲਵੰਤ
ਬਹਿਣੀਵਾਲ ਤੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ
ਬੀਰੋਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਚਰਨਛੇਹ ਗੰਗਾ ਨੂੰ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋਇਆ

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ ਸੰਪਰਦਾਇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ- ਸੰਤ ਸਮਾਜ

ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 18 ਸਤੰਬਰ
(ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਗੁਰੂ
ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ ਸੰਪਰਦਾਇ
ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.) ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ
ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਦਿ ਧਰਮ
ਮਿਸ਼ਨ (ਰਜਿ.) ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ
ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਛੇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ
ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ
ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਦਨ ਵਿਖੇ
ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਲਈ ਵੱਡੇ
ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ
ਚਰਨਛੇਹ ਗੰਗਾ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ
ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ
ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ
ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ
ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ
ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ
ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ

ਲਈ ਉਸਾਰੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਣ
ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ
ਡੇਰਾ ਸੰਤ ਸੀਤਲ ਦਾਸ ਬੋਹਣ
ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ
ਸੰਤਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਭਾਰੰਭ ਅਤੇ ਨੇਪਰੇ
ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ
ਸੰਪਰਦਾਇ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.)
ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ
ਆਦਿ ਧਰਮ ਮਿਸ਼ਨ (ਰਜਿ.)
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਾਂਝੀ
ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਹੈ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਰੰਭ ਹੋਣ
ਵਾਲੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ
ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤ ਸਰਵਣ
ਦਾਸ ਜੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੁਰੂ
ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ ਸੰਪਰਦਾਇ
ਸੁਸਾਇਟੀ, ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਦਾਸ
ਬਾਬੇਜੀੜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੰਤ ਪਰਮਜੀਤ
ਦਾਸ ਨਗਰ ਕੈਸ਼ੀਅਰ, ਸੰਤ
ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਸਲੇਮਟਾਵਰੀ
ਸੀਨੀ.ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੰਤ
ਸਤਵਿੰਦਰ ਹੀਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਦਿ ਧਰਮ
ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ
ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ
ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ
ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਹੋਵੇਗਾ

ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ
ਸਦਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਚਰਨਛੇਹ ਗੰਗਾ
ਸਬੰਧੀ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮ ਦੇ ਸੰਯੋਜਕਾਂ
, ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ, ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ,
ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੀ ਰਾਇ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ
ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ
ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ,
ਨਵ-ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਕੌਮ ਲਈ
ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਸਕੂਲ
ਅਤੇ ਟੈਕਨੀਕਲ ਕਾਲਜ
ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਉਲੀਕੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਜਲਦ ਹੀ
ਸੰਗਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।
ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤ ਸੰਤੋਖ ਦਾਸ
ਭਾਰਟਾ, ਭੈਣ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ
ਪ੍ਰਧਾਨ “ਨਾਰੀ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ
ਭਾਰਤ” ਸੰਤ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣਾ,
ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਲੱਭਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਕੌਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ
ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ, ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕਤਰ ਰਾਸ਼ੀ

“Equality and justice”
Patiala 18 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੰਗਰੂਰ, 17 ਸਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ)-

ਸਥਾਨਕ ਬਨਾਸਰ ਬਾਗ ਸਥਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ ਭਲਾਈ ਸੰਸਥਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵੱਲੋਂ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਜਨਮ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਡਾ.ਨਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੌਸ਼ਲ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਇੰਜ: ਪਰਵੀਨ ਬਾਂਸਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖਮੀ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਸਿਟੀਜਨ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੌੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਅਧੀਨ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਰੋੜਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਨੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ

ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲੇਡੀਜ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਤੀਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਏ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਜਾਨੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਨਹਿਰਾਂ ਕੰਢੇ ਵੱਸ ਰਹੇ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਢਹਿ ਗਏ ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ ਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਸਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਆਰ ਐਸ ਮਦਾਨ ਵੱਲੋਂ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਦਕੀ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਕੇਈ, ਅਵਿਨਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ਕਤੀ ਮਿੱਤਲ, ਸੱਤਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ,

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਹਵਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਸੰਸਥਾ ਮੈਂਬਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆ, ਪਰਮ ਚੰਦ ਗਰਗ, ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗਰਗ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਿਟਾ ਡੀ ਈ ਓ, ਤਰਸੇਮ ਜਿੰਦਲ, ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦ ਗਰਗ, ਲਾਲ ਚੰਦ ਸੈਣੀ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮਾਣਾ, ਜਗਦੀਸ਼ ਕਾਲੜਾ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ, ਚਾਂਦ ਮਘਾਨ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਡਸਾ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪਾਹਵਾ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ, ਗੁਰਲਾਭ ਕੌਰ ਕਾਲੇਕੇ, ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ, ਕਿਰਨ ਭੱਲਾ, ਸੁਨੀਤਾ ਗਰਗ,, ਉਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਨਾਲ ਹੋਰਾਂ

ਨੇ ਹਾਰ ਪਾ ਕੇ ਅਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਮਰ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਵਰਮਾ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ ਬੈਜ ਲਾ ਕੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਨਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੌਸ਼ਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਉਮਰ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਉਪਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮੰਨੇਰੰਜਨ ਕਰਕੇ ਤਨਾਅ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ ਹੜ੍ਹਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕਤਰ ਕੀਤੀ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ। ਇੰਜ: ਪਰਵੀਨ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਜੇਨ ਪੱਧਰੀ ਕਲਾ ਉੱਤਸਵ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਗੱਡੀ ਝੰਡੀ

“Equality and justice”
Patiala 18 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (18 ਸਤੰਬਰ 2025)- ਜਸਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ - ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਨ ਪੱਧਰੀ ਕਲਾ ਉੱਤਸਵ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ।

ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਪਾਲ ਮੋਹਾ ਜੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨੀ ਉੱਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਅਤੇ ਨੇਡਲ ਅਫ਼ਸਰ ਕਲਾ ਉੱਤਸਵ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ

ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਯੋਗ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 12 ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨਕੀਰਤ ਕੌਰ, ਵੇਕਲ ਮਿਉਨਿਕ ਸੋਲੋ, ਜੀ ਟੀ ਬੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਸਸਸ ਮਲੇਟ ਨੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ, ਇੰਸਟਰਮੇਂਟਲ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਸੋਲੋ ਵਿੱਚ ਮਯੰਕ ਤਨੇਜਾ, ਡੀ ਏ ਵੀ ਐਡਵਰਡ ਗੰਜ ਸਕੂਲ ਮਲੇਟ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ, ਵਿਜ਼ੁਅਲ ਆਰਟ ਗਰੁੱਪ

ਵਿੱਚ ਸਹਸ ਕਰਮਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ, ਟਰੈਡੀਸ਼ਨਲ ਸਟੇਰੀ ਟੈਲਿੰਗ ਗਰੁੱਪ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹਸ ਕਰਮਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ, ਵੇਕਲ ਮਿਉਨਿਕ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਕੈਡਮੀ ਐਲਖ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਡਾਂਸ ਸੋਲੋ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਜੈਸਮੀਨ ਕੌਰ ਸਸਸਸ ਮਹਾਂਬੱਧਰ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਵਿਜ਼ੁਅਲ

ਆਰਟ 2ਡੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਾਹ ਪੀ ਐਮ ਸ਼੍ਰੀ ਜਵਾਹਰ ਨਵੇਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਵਡਿੰਗ ਖੇੜਾ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਜਸਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਗਾਈਡ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਅਤੇ ਉੱਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਜੇਨ ਜੋਗਾ ਦੀ ਅਥਲੈਟਿਕ ਮੀਟ ਕਰਵਾਈ ਗਈ

“Equality and justice”
Patiala 18 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਜੋਗਾ, 18 ਸਤੰਬਰ ():- 69ਵੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਕੂਲ ਖੇਡਾਂ ਤਹਿਤ ਜੇਨ ਜੋਗਾ ਦੇ ਅਥਲੈਟਿਕ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਆਦਰਸ਼ ਸਕੂਲ ਭੁਪਾਲ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ, ਦੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਭੁਪਾਲ ਕਲਾਂ ਤੇ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਭੁਪਾਲ ਖੁਰਦ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡੀਪੀਈ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਅਥਲੈਟਿਕ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇਨ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲਾਂ

ਫੋਟੋ ਕੈਪਸ਼ਨ : ਆਦਰਸ਼ ਸਕੂਲ ਭੁਪਾਲ ਵਿਖੇ ਅਥਲੈਟਿਕ ਮੀਟ ਮੌਕੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਤਵੰਤੇ।

ਦੇ ਅਥਲੀਟਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਈਵੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਆਦਰਸ਼ ਸਕੂਲ ਭੁਪਾਲ, ਸਸਸਸ ਅਤਲਾ ਕਲਾਂ, ਸਹਸ ਰੱਲਾ ਮੁੰਡੇ, ਸਸਸਸ ਬੁਰਜ ਹਰੀ, ਦਾ ਰੇਨੇਸਾ ਸਕੂਲ ਮਾਨਸਾ, ਸਸਸਸ ਅਕਲੀਆ, ਸਸਸਸ ਜੋਗਾ ਕੰਨਿਆ, ਸਹਸ ਭੁਪਾਲ, ਸਸਸਸ

ਰੱਲਾ ਕੰਨਿਆ, ਸਨਾਵਰ ਸਕੂਲ ਭੁਪਾਲ, ਸਹਸ ਮਾਖਾ ਚਹਿਲਾਂ ਦੇ ਅਥਲੀਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਈਵੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜੇਨਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਮੁਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸਕੱਤਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ

ਕੌਰ, ਰਾਜਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ, ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਹੈਪੀ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੰਜੀਵ ਗਰਗ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਜੇਨ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਪਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜੇਨ ਪੱਧਰੀ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੈਂਡਰੀ ਸਕੂਲ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਖੁਣ-ਖੁਣ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

“Equality and justice”
Patiala 18 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 18 ਸਤੰਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ)- ਜੇਨ ਪੱਧਰੀ ਅਥਰੈਟਿਕਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੈਂਡਰੀ ਸਕੂਲ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਖੁਣ-ਖੁਣ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ। ਜੈਵਲਿੰਗ ਥਰੇ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ੀਸ਼ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਟਰਿਪਲ ਜੰਪ ਵਿੱਚ

ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਵਿੱਚ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਰਾਜਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਡਿਸਕਸ ਥਰੇ ਵਿੱਚ ਤੀਸਰਾ ਅਤੇ ਦੌੜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਰਿਲੇ ਰੇਸ

ਵਿੱਚ ਰਵਨੀਤ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ, ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜਵੀਰ ਨੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸਿਮਰਤੁ ਰਾਣਾ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪੁਨੀਸ਼ਨਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਪਨਾ ਸੂਦ, ਅਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਰਾਜਦੀਪ ਕੌਰ, ਅਨੀਤਾ ਰਾਜ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਪਵਨਦੀਪ ਚੌਧਰੀ, ਕਿਰਨਜੀਤ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਰਨਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮਸਤੂਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਆਈ-ਰਾਈਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ -ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਤਜਰਬੇ

“Equality and justice”
Patiala 18 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਸਤੂਆਣਾ ਸਾਹਿਬ, 18 ਸਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ) :- ਗੁਰ ਸਾਗਰ ਮਸਤੂਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲ ਡਿਗਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਸਜੈਂਟਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ 23 ਰੋਜ਼ਾ ਆਈ-ਰਾਈਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅੱਜ ਸੰਪੰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਕਾਲਜ ਕੌਸਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਅਤੇ ਸਜੈਂਟਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨੌਰਥ ਜੇਨ ਦੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਮੈਨੇਜਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪੰਕਜ ਬੁਘ ਨੇ ਬਤੌਰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 62 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ, ਉੱਚ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੀਜਾਂ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੱਧ ਪੈਦਾਵਾਰ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਜੈਂਟਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਪੰਕਜ ਬੁਘ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ

ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਖੁਦ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਸਕੱਤਰ ਅਕਾਲ ਕਾਲਜ ਕੌਸਲ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕਟਰ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਰੁਮਾਣਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਕਾਲ ਸੀਡ ਫਾਰਮ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਟਰ

ਡਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗੁਰਜੋਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਜੈਂਟਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਲੁਧਿਆਣਾ ਰੀਜਨ ਇੰਚਾਰਜ, ਪਲਵੀ ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

ਵਨਤਾਰਾ-ਜੰਗਲ ਦਾ ਤਾਰਾ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ,ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੇਂਦਰ

(ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ-ਗ੍ਰੀਨ ਬੈਲਟ ਵਿੱਚ 2000 ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਡੇਢ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਸ਼ੂ-ਪੰਛੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ)

ਰਿਲਾਈਸ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਬੇਸ਼ਕ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੀ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।ਇਹ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਲੋਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।ਸਰਕਾਰੀ ਤੋਰ ਤੇ ਵੀ ਹਰ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਟੀ ਸਰਵਿਸ ਲਈ ਕਮਾਈ ਦਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਪਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਜਿਸ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਮੁਕੇਸ਼ ਅੰਬਾਨੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਨੰਤ ਅੰਬਾਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸ ਦੀ ਨਾ ਕੇਵਲ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਰੂਰਤ ਸੀ ਸਗੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਵੀ ਸੀ।ਇਹ ਜਰੂਰਤ ਸੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ.ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀ ਸੀ ਹੋ ਰਿਹਾ।

ਵੰਤਾਰਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਬੇਸ਼ਕ ਪਿੱਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਪਰ ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਦਿੱਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਚੈਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ।ਵਣਤਾਰਾ ਬਾਰੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਐਸ,ਆਈ.ਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੋਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ।ਖਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿੱਲੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਅਤੇ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਨਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ।ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਉਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਯੋਗ ਕੰਮ ਹੈ।ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਦੇ ਇਲਾਜ ਹਿੱਤ ਬਹੁਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।ਪਰ ਪਸ਼ੂ,ਪੰਛੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਣ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀ ਸੀ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਛੱਤ ਹੇਠ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋ ਸਕੇ।ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਣਤਾਰਾ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵਣ-ਭਾਵ ਜੰਗਲ ਅਤੇ ਤਾਰਾ ਭਾਵ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਜੰਗਲ ਦਾ ਤਾਰਾ / ਤਾਰਾ ਜਿਹੜਾ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਜਾਮਨਗਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੋਤੀਖਵਦੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਜਮੀਨ ਤੇ ਫੈਲੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਹਰਿਆਲੀ ਬੈਲਟ ਵਿੱਚ ਹੈ।ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖਦ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।ਰੀਲਾਇਸ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਭਾਵ ਅੰਬਾਨੀ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਕਮਿਊਨਟੀ ਸਰਵਿਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਹੈ।ਅਨੰਤ ਅੰਬਾਨੀ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਡਰੀਮ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਬੱਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਨੀਤਾ ਅੰਬਾਨੀ ਦਾ ਜਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਸਾਡੇ ਮੁਬੰਈ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚਹੀ ਕਈ ਜਾਨਵਰ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।ਵੰਤਾਰਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਬਚਾਅ, ਇਲਾਜ, ਪੁਨਰ-ਵਾਸ ,ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖਦ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਥੇ 2000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਪੰਛੀ ਹਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵੰਤਾਰਾ ਕੇਸ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ।ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜਨਤਕ ਜਾਂਚ, ਮੀਡੀਆ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ (ਸਿੱਟ) ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ।ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਜਾਮਨਗਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕੇਂਦਰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਰਿਲਾਈਸ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੰਤ ਅੰਬਾਨੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ (ਵੰਤਾਰਾ) ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਕੀਤਾ ਬਲਿਕ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਬਲਿਕ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰੀਵਾਉ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਉਣ ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ

ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।ਅਨੰਤ ਅਬਾਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਖਾਸਤੋਰ ਤੇ ਅਨੰਤ ਦੀ ਮਾਂ ਅਨੀਤਾ ਅੰਬਾਨੀ ਵੱਲੋਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ,ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਭਲਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਕੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵੰਤਾਰਾ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਯਾਤ ਅਤੇ ਬਚਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਭਲਾਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਵਣਤਾਰਾ ਦੇ ਆਲੇਚਕਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਭਲਾਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਗਠਨ ‘ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਲਗਾਇਆ। ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਰ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ (ਸਿੱਟ) ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਟ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਭਲਾਈ ਅਭਿਆਸਾਂ, ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਸਆਈਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ

ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਸਿੱਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੋਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ

- ਵੰਤਾਰਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।
- ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੇਲਿਡ ਪਰਮਿਟਾਂ ‘ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ।
- ਵੰਤਾਰਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਭਲਾਈ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ।
- ਵਿੱਤੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਪਾਏ ਗਏ।
- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੇ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ:”ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।”

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੰਤਾਰਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਐਸਆਈਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵੰਤਾਰਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-

- ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1972
 - ਚਿੜੀਆਘਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ, 2009
 - ਕੇਂਦਰੀ ਚਿੜੀਆਘਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਸਟਮ ਐਕਟ, 1962
 - ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ (ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1992
 - ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 1999
 - ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੇਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002
 - ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਏ ਸੰਗਿਤਾ, 2023
- ਇਸ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਾਲਣਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਵੰਤਾਰਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ

ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ: ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਐਸਆਈਟੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ - ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਾਮਦ। ਇਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵੰਤਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਦਰਾਮਦ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੈਧ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵੈਧ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ‘ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਖੋਜ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਭਾਰਤ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਸਆਈਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਏ

ਸਨ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵੰਤਾਰਾ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ‘ਤੇ ਵੀ ਬੋਲੇੜਾ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਹਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ‘ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੰਤਾਰਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ, ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।ਇਹ ਕਦਮ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅੰਤਿਮਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਵੰਤਾਰਾ ਨੂੰ ਬੋਲੇੜੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਐਸਆਈਟੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ

ਐਸਆਈਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕੀ; ਇਸ ਨੇ ਵੰਤਾਰਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੰਤਾਰਾ

ਪੰਜਾਬ ‘ਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਸੈਸ਼ਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਇਕ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 26 ਤੋਂ 29 ਸਤੰਬਰ, 2025 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸੈਸ਼ਨ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਸੋਧਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ 2,300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡ ਡੁੱਬ ਗਏ ਹਨ, 20 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜ ਲੱਖ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 56 ਜਾਨਾਂ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਸੱਤ ਲੱਖ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 3,200 ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ, 19 ਕਾਲਜ ਮਲਬੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਏ, 1,400 ਕਲੀਨਿਕ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਖੰਡਰ ਬਣ ਗਏ, 8,500 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ 2,500 ਪੁਲ ਢਹਿ ਗਏ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ ਲਗਭਗ 13,800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ

ਅੰਕੜਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀ।

ਲੇਖਕ:ਡਾ:ਸੰਦੀਪ ਘੰਡਾ ਲਾਈਫ ਕੋਚ

ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵਧਾਉਣ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੁਝਾਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

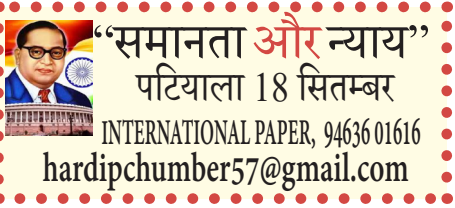
ਮਾਣਹਾਨੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਵੰਤਾਰਾ ਨੂੰ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੰਤਾਰਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਕਿ ਵੰਤਾਰਾ ਗਲੋਬਲ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਵੇਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ।ਵੰਤਾਰਾ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਬੱਦਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੀਨ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ, ਇਸਦੀ ਬੈਲਟ ਹੇਠ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਤਾ, ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਵੰਤਾਰਾ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਮਾਪਦੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।

ਕੇਸ ਇੱਕ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਿੱਚ ਸੱਚੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਲਈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਵੰਤਾਰਾ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਹ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੈ।ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਅਨੰਤ ਅੰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਰਿਲਾਈਸ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੱਦ ਅਤੇ ਰੁਤਬਾ ਹੋਰ ਵੱਧਿਆ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣੀ ਹੈ।ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਤਾਰਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਲੇਖਕ ਡਾ.ਸੰਦੀਪ ਘੰਡਾ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਕੋਚ
ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ
ਮਾਨਸਾ-ਪੰਜਾਬ 9815139576

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

देश के स्वराज का मैं समर्थन करता हूं (का आगे गा भाग)

राजनीति के मामले में आपकी नीति की रूपरेखा को कुछ दिन पूर्व नागपुर में हुई अखिल भारतीय बहिष्कृत वर्ग परिषद में

अध्यक्ष स्थान से दिए अपने भाषण में आपने उजागर कर ही दिया है। हमें पूरा यकीन है कि वह नीति कुल हिंदी राष्ट्र और अस्पृश्य माने गए वर्गों के हित की है।

हे दीन-हीनों के संबल महाराज, हमने सुन रखा है कि आपकी यात्रा सिर्फ लंदन तक सीमित ना होकर, आप लौटते वक्त ऊपर जिनका जिक्र किया है, उनके उद्धार के लिए आवश्यक आर्थिक सहायता पाने के उद्देश्य से अमेरिका और अन्य देश घूम कर वहां के सहृदयों की मदद का स्रोत इस अकिंचन जनवर्ग की ओर मोड़ने की कोशिश भी करने वाले हैं। आपका यह उद्देश्य बहुत ही स्तुत्य है। आपके जैसे विद्वान, महान और स्वार्थरहित पुरुष को अमेरिका जैसे अमीर देश में आपके इस उद्देश्य में निश्चित रूप से सफलता मिलेगी और अपने लोगों का थोड़ा-बहुत कल्याण करने का सुयश आपको मिले, ऐसी हम कामना करते हैं तथा “जो का रंजले गांजले, त्यांसी म्हणे जो आपुले, तोचि साधु ओलखावा, देव तेथेचि जाणावा “ (जो दुखी हैं, पेशान हैं, उन्हें जो अपना मानता है, उसमें साधु पहचानें, भगवान का वहीं दर्शन करें) इस साधु उक्ति की तरह आप सर्वमान्य और सर्वपूज्य हों और आपका जीवन सफल रहे।

आखिर में हम मन से यही चाहते हैं कि आपकी यह यात्रा अत्यंत सफल रहे और आपका स्वास्थ्य बेहतरीन रहे। आप जिस काम को करने के लिए जा रहे हैं, उसे पूरा करने की सामर्थ्य ऊर्जा आपके पास बनी रहे और सुकीर्ति संपादन कर आप सकुशल स्वदेश लौट आएँ और हम सब आपके आने का उत्कंठा से इंतजार करते रहेंगे।

मानपत्र पढ़ने के बाद उसे थैली के साथ अध्यक्ष डाक्टर सोलंकी के हाथों अर्पण किया गया। डाक्टर अम्बेडकर ने उनका स्वीकार किया।

बाद में डाक्टर बाबासाहेब अम्बेडकर मानपत्र का जवाब देने के लिए खड़े हुए। लेकिन उनका गला भर आया था, इसलिए 5-6 मिनटों तक वे कुछ बोल ही नहीं पाए। फिर संभल कर उन्होंने अपने भाषण की शुरुआत की। उन्होंने कहा,

“अध्यक्ष महाराज और भाइयों और बहनों,
आज के दिन मैं आपको क्या सुनाऊं, मुझे कुछ सूझ नहीं रहा है। अब अगले पांच-छह महीनों तक हमारी और आपकी मुलाकात नहीं होने वाली है। पिछले दो सालों में मुझसे जो थोड़ा बहुत काम हुआ है, उसमें अगर हजारों सज्जनों का साथ

नहीं होता, तो मुझ अकेले से कुछ भी नहीं बन पाता। मैंने जो कुछ काम किया है, उसमें से मुंबई विधानपरिषद के मेरे मित्र डाक्टर सोलंकी ने काफी सहायता की है। 1926 में गर्वनर ने मुझे बुला कर पूछा, कि अगर अस्पृश्य समाज की ओर से डाक्टर सोलंकी को चुना जाए तो उनके साथ परिषद के काम करने में आपको कोई दिक्कतें तो नहीं आएंगी? इस पर मैंने जवाब दिया था कि सोलंकी काफी पढ़े-लिखे इंसान हैं इसलिए परिषद के काम करने में हमारी अच्छी बनेगी। मैं थोड़ा गुस्सेल और ठीठ हूं। परिषद में काम करते समय डाक्टर सोलंकी के साथ मेरे बर्ताव में कभी ये दोष व्यक्त भी हुए होंगे। लेकिन डाक्टर सोलंकी ने किसी बात को मन से नहीं लगाया और पूरे मनोयोग से मदद की। इसीलिए कौंसिल के काम का सारा श्रेय डाक्टर सोलंकी को जाता है। परिषद के बाहर के कामों में समता संघ ने मेरी बहुत मदद की। श्री देवराव नाईक ने आज तक मेरी जितनी मदद की है उससे मैं उन्हें अपना दाहिना हाथ मानता हूं। मुझे यकीन है कि, मैं भले ही 5-6 महीनों तक विदेशों में तब भी हम दोनों के सहकार्य के कारण हममें इतनी आत्मीयता हो गई है कि मेरे पीछे श्री नाईक ही काम कर पाएंगे। समता संघ के मेरे स्नेही श्री प्रधान, कद्रेकर, कवली आदि लोगों ने काफी मदद की है। उसी तरह श्री शंकरराव परशा ने रुपयों के मामले में काफी मदद की है। श्री शंकरराव जैसा मेरा कोई दूसरा आधारस्तंभ था ही नहीं। सार्वजनिक कार्यक्रमों के लिए रुपयों की जरूरत होती है। किन्तु मैंने पहले-पहल शुरू किए सोलापूर बोर्डिंग के समय मेरे पास हाथ में सिर्फ 500 रुपए ही थे। बाद में एक ज्यू दोस्त को 1000 रुपयों की प्रॉमिसरी नोट लिख कर दी और इस तरह ये बोर्डिंग संस्था शुरू हुई है। इस काम में श्री शंकरराव ने बहुत मदद की। प्रेस खरीदने के लिए उन्होंने रुपयों 1800 की मदद की।

आज तक अस्पृश्य वर्ग के लिए जो थोड़ी-बहुत सेवा मुझसे बन पाई है, उसका सारा श्रेय अलग-अलग कामों के मेरे सहयोगियों को जाता है। आप जो थैली और मानपत्र दे रहे हैं, उसका मैं स्वीकार करता हूं लेकिन इस थैली की रकम का अपने निजी कामों के लिए बिल्कुल उपयोग नहीं करना है। जिस गरीब समाज की मदद से यह रकम इकट्ठा हुई है उसी गरीब जनता के कामों के लिए इसका उपयोग होना है। अखिल भारतीय दलित कांग्रेस के केंद्रीय संगठन के खर्चों के लिए मुंबई इलाके की ओर से चंदा इकट्ठा कर देने की बात मैंने कबूल की है। इस काम के लिए इस में से थोड़ी रकम डाक्टर सोलंकी के पास जमा कर जा रहा हूं। बहिष्कृत कांग्रेस के लिए उन्हें इस रकम का उपयोग करना है। बाकी रकम का इस्तेमाल अलग ढंग से किया जाना है। अपनी बंद हो चुकी पत्रिका “बहिष्कृत भारत” का फिर प्रकाशन करने का मन है। वर्तमान हालात का निरीक्षण कर जो बातें सामने आएंगी, वे इस पत्रिका में दी जाएंगी। इसका नाम बदलने का मैंने निश्चय किया है। क्योंकि इस नाम के कारण कई लोग हमारी पत्रिका खरीदने से झिझकते थे, नहीं खरीदते थे। इससे, हमारी बात सारी जनता तक पहुंचे यह हमारी मंशा पूरी नहीं होती थी। इसीलिए पत्रिका का नाम बदलने का मैंने निश्चय किया है। अब पत्रिका का नाम जनता होगा और उसके संपादन की जिम्मेदारी श्री. देवराव नाईक की होगी। इस पत्रिका के लिए ग्राहक दिलाने की आप कोशिश करें। इस तरह थैली की रकम का कुछ हिस्सा मेरे द्वारा चलाए जा रहे बोर्डिंगों को दिया जाए। इस प्रकार थैली के पैसों का इस्तेमाल किया जाएगा। गोलमेज सम्मेलन के लिए विलायत जाने-आने का खर्च अगर अंग्रेज सरकार दे रही है, तो फिर यह थैली किसलिए? का सवाल आपमें से कुछ लोगों के मन में आना सहज है। लेकिन जिस समय मुझे आपकी मदद की जरूरत थी, तब भी जहां मैंने आपसे मदद लेने की उम्मीद नहीं रखी तो अब मेरे निजी कामों के लिए भी आपकी मदद की जरूरत नहीं होगी। जब जरूरत होगी तब मैं जरूर आपसे मदद मांगूंगा।

मैं गोलमेज परिषद के लिए जाने वाला हूं। इस सम्मेलन से कम से कम अस्पृश्य वर्ग का फायदा जरूर होगा। लेकिन जिन

लोगों ने इस सम्मेलन का बहिष्कार किया हुआ है उन लोगों से मैं पूछता हूं कि यदि दो पक्षों में लड़ाई छिड़ जाए तो सुलह की भाषा बोलने में बुराई क्या है? आज सरकार और कांग्रेस के बीच आर-पार की लड़ाई जारी है। कांग्रेस के आंदोलन के कारण सरकार का नुकसान होता है इस तरह अगर दोनों पक्ष अगर अड़ जाएं तो किसी न किसी को गोलमेज सम्मेलन के द्वारा सुलह की कोशिश करनी ही होगी। सुलह का यह मार्ग गोलमेज सम्मेलन के द्वारा निकल सकता है। इस परिषद से कोई मार्ग नहीं निकलेगा, ऐसा भी कहा जा रहा है। किन्तु मुझे ऐसा नहीं लगता। जिन लोगों को लगता है कि यह परिषद असफल होगी उनसे मैं यह पूछना चाहता हूं कि यह सम्मेलन क्यों असफल रहेगा? आज हिंदू, मुसलमान और अस्पृश्य सब स्वराज चाहते हैं। हाल ही में नागपूर में हुई अखिल भारतीय बहिष्कृत कांग्रेस ने उस तरह का प्रस्ताव पारित किया है। इस बारे में सब की राय एक ही है। मतभेद केवल एक बात के बारे में है और वह है, स्वराज किस तरीके से दें। मतभेद इस बारे में है कि अल्पसंख्यक लोगों की रक्षा हो तो उसके कैसे उपाय हों और उन्हें किस तरीके से सामाजिक, धार्मिक, राजनीतिक समानता मिले। आज ऐसे हिंदू धर्म की आवश्यकता है, जिसमें सभी स्वतंत्र हों। लेकिन मतभेद है तो इस बात पर कि स्वराज से मिलने वाली सत्ता पूरे समाज में सही ढंग से बंटे या किसी विशिष्ट वर्ग के ही हाथ में रहे। दलित समाज, पिछड़ा वर्ग और बहुसंख्यक समाज अगर मन का बड़प्पन दिखाएं तो आपसी विवाद सुलझाना असंभव नहीं है।

अपने समाज के लिए जो जरूरी है वह तो मांगूंगा ही, लेकिन साथ में इस देश को स्वराज दिया जाए इस तरह का प्रस्ताव रखा गया, तो मैं उसका समर्थन करूंगा। इस देश की हर तरह से उन्नति हो और यह देश श्रेष्ठता के पद पर पहुंचे यह कांग्रेस की ही तरह हमारी भी मनोकामना है। आखिर, गोलमेज सम्मेलन पूरा होने के बाद मैं लोक-जागृति का काम करना चाहता हूं। यह बेहद महत्वपूर्ण काम है। कांग्रेस का आंदोलन अमेरिका, जर्मनी

गोरखपुर: छात्रावासों में 30% कोटे के खिलाफ दलित छात्रों का प्रदर्शन, सरकार को दी आंदोलन तेज करने की चेतावनी राजकीय अनुसूचित जाति छात्रावास में 30 प्रतिशत सीटें अन्य वर्गों को देने के सरकारी फैसले के खिलाफ छात्रों का गुस्सा फूटा, घायल MLC ने भी दिया समर्थन।

उत्तर प्रदेश: गोरखपुर में आज उस समय तनाव बढ़ गया जब दलित छात्रों ने उत्तर प्रदेश सरकार के एक नए आदेश के खिलाफ सड़कों पर उतरकर जोरदार प्रदर्शन शुरू कर दिया। छात्रों का यह विरोध प्रदर्शन सरकार के उस फैसले के खिलाफ हो रहा है, जिसमें राजकीय अनुसूचित जाति छात्रावासों में 30% सीटें अन्य वर्गों के छात्रों के लिए आरक्षित करने का प्रावधान किया गया है। प्रदर्शनकारी छात्रों ने

टाउनहॉल चौक से अंबेडकर चौक तक मार्च निकाला और सरकार विरोधी नारे लगाए। उनका तर्क है कि यह छात्रावास विशेष रूप से दलित समुदाय के विद्यार्थियों के लिए बनाए गए थे, और इसमें अन्य वर्गों को आरक्षण देना उनके अधिकारों का हनन है। छात्रों ने चिंता जताई कि इस कदम से न केवल

उनके रहने की जगह कम होगी, बल्कि छात्रावास का एकाग्रतापूर्ण शैक्षिक माहौल भी प्रभावित होगा। इस विरोध प्रदर्शन को स्थानीय MLC देवेन्द्र प्रताप सिंह ने भी अपना समर्थन दिया। एक दिन पहले सड़क दुर्घटना में घायल होने के बावजूद, वे छात्रों का साथ देने के लिए व्यक्तिगत रूप से

आदि सभी देशों में होता है। उसी तरह अपनी अस्पृश्यता का दुख अन्य देशों तक पहुंचना चाहिए। इसीलिए मैं रशिया, जर्मनी, अमेरिका और जापान आदि देशों के प्रमुख नेताओं से मिल कर अपना दुख उनके सामने रखूंगा। इतना ही नहीं, लीग ऑफ नेशन्स के सामने भी अस्पृश्यों की समस्या रखने की मेरी इच्छा है। इसी तरह अस्पृश्यों को फिलहाल पुलिस और सेना की नौकरी पर जो पाबंदी है उसे हटवाने के लिए विशेष कोशिश करूंगा। आप सब लोगों से एक आखरी विनती करना चाहता हूं कि आप सब लोगों को एकता से और मिल-जुल कर रहने की कोशिश करनी चाहिए। हममें आपस में कई गुट पैदा हो गए हैं। पिछले दो-चार सालों में एक बेहद बुरी बात मेरी नजरों में आई है और वह यह है कि हर आदमी खुद को नेता कहलवाना चाहता है और इतराता फिरता है। यह बहुत बुरी बात है। मेरा आपसे अनुरोध है कि आप अबके बाद यह सब बंद करें। हमारे सामने इतनी मुश्किलें हैं, इतने ज्यादा काम पड़े हैं कि उन्हें करने के लिए एक पूरा जिला या एक पूरा इलाका भी कुछ नहीं कर सकता। इसलिए अखिल बहिष्कृत बंधु अपने आपसी मतभेद भुला कर कंधे से कंधा लगा कर काम पर लग जाएं, इसी में अपना हित है। मेरे पीछे डाक्टर सोलंकी और श्री. नाइक के मतानुसार आप चलें और समाज में जागरूकता आई है, उसे बढ़ाने की जिम्मेदारी अब आप पर सौंप कर मैं आपसे विदा लेता हूं।”

डाक्टर अम्बेडकर ने अपने भाषण में ये विचार व्यक्त किए। सुना गया है कि, सभा खत्म होने के बाद अस्पृश्य लोग वहां से बाहर निकले तब बाहर इकट्ठा कुछ लोगों ने उन पर हमला किया। पेरल में अस्पृश्य और कांग्रेस पार्टी के लोगों के दरमियान बहुत बड़ी लड़ाई हुई। उसमें पत्थर और लाठियों का इस्तेमाल किया गया। इन दंगों में 8 लोग घायल हुए। उन्हें पास ही के किंग एडवर्ड अस्पताल में इलाज के लिए भर्ती किया गया।

